

Verslag kopgroep overleg – 22 juni 2026

Kopgroep Gezonde Rassen aan de Top

 Datum: 22 juni 2026

 Tijd: 20.00 – 22.00 uur

 Online (Teams)

Aanwezigen en afmeldingen

Bij het overleg waren 14 deelnemers aanwezig

Aanwezig: Gabri Kolster, Rachel Dijkhorst, Nathalie Reerink, Wendy van Dijk, Esther Booker, Ton van de Laar, Jurgen van Bergen en Henegouwen, Mark Kolster, Anja Boonemmer, Ad Ordelman, Arlinde Sep, Nelleke Nijkamp, Evelien van Doorn, Manfred van Kalkeren

Afmeldingen: Katja van den Eijnden, Gloria Blauwendraat, Daphne Willemsen

1. Opening en vaststelling agenda

Gabri Kolster opent de bijeenkomst en heet iedereen welkom. De agenda wordt zonder wijzigingen vastgesteld.

2. Verslag bijeenkomst 27 mei 2026

Het verslag van de vorige bijeenkomst wordt besproken. Er zijn geen opmerkingen of aanvullingen. De belangrijkste actiepunten uit de vorige vergadering hadden betrekking op de voorbereiding van de Algemene Vergadering van 11 juni 2026. Geconstateerd wordt dat deze voorbereidingen succesvol zijn afgerond en dat de aandacht nu verschuift naar de implementatiefase van de genomen besluiten.

3. Terugblik Algemene Vergadering 11 juni 2026

De aanwezigen kijken met tevredenheid terug op de Algemene Vergadering van 11 juni. Geconstateerd wordt dat zowel de heroriëntatie van de Raad van Beheer als Foknormen 2.0 en het Gezondheidsgericht Fokbeleid (GGF) met ruime meerderheid zijn aangenomen.

Het uitgebreide draagvlaktraject van de afgelopen maanden heeft een belangrijke rol gespeeld. Daarbij worden genoemd de bijeenkomsten met rasverenigingen, de fysieke en online informatiebijeenkomsten, de Q&A-sessies, de samenwerking tussen Raad van Beheer, Taskforce en rasverenigingen en de voortdurende communicatie richting de achterban.

Volgens verschillende deelnemers is hiermee een situatie ontstaan waarin veel meer verenigingen en fokkers zijn bereikt dan bij eerdere beleidswijzigingen het geval was.

Ook wordt stilgestaan bij de veranderde houding binnen de Raad van Beheer en het bureau. Waar in de beginfase nog sprake was van terughoudendheid ten opzichte van de Taskforce en de kopgroep, wordt nu juist ervaren dat er sprake is van samenwerking en gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de vervolgstappen.

Vanuit verschillende rasverenigingen worden overwegend positieve reacties uit de achterban gemeld. Tegelijkertijd wordt geconstateerd dat een deel van de kynologie pas zeer laat kennis heeft genomen van de ontwikkelingen. Diverse deelnemers merken op dat sommige reacties op sociale media de indruk wekken dat men het proces van de afgelopen maanden nauwelijks heeft gevolgd.

De kopgroep concludeert dat de besluitvorming nu achter de rug is, maar dat de grootste uitdaging nog moet beginnen: de praktische invoering van de foknormen en het Gezondheidsgericht Fokbeleid.

Veel aandacht wordt gevraagd voor communicatie richting fokkers. Er leven nog veel vragen en misverstanden over de nieuwe regels. Daarom wordt gepleit voor snelle en laagdrempelige informatievoorziening. Online sessies worden gezien als een effectieve manier om grote aantallen fokkers in korte tijd te bereiken.

Besluiten / acties

- Raad van Beheer verzoeken zo spoedig mogelijk informatiesessies voor fokkers te organiseren.
- Rasverenigingen overtuigen om actief te communiceren via websites, nieuwsbrieven en sociale media.

Suggestie meegeven om meerdere online bijeenkomsten te organiseren, eventueel per rasgroep of thematisch onderwerp.

4. Implementatie Gezondheidsgericht Fokbeleid (GGF)

De kopgroep bespreekt uitgebreid de volgende fase: de implementatie van het Gezondheidsgericht Fokbeleid.

Gabri licht toe dat de Raad van Beheer inmiddels de Taskforce, directie, bureau en Werkgroep Fokkerij & Gezondheid heeft uitgenodigd om gezamenlijk te komen tot een implementatieplan.

Vanuit de kopgroep wordt benadrukt dat rasverenigingen vooral behoefte hebben aan praktische ondersteuning.

Een belangrijk thema in de discussie is de vraag:

Wat heeft een rasvereniging concreet nodig om met het GGF aan de slag te kunnen?

Breed wordt onderschreven dat een omvangrijk beleidsdocument niet wenselijk is. Het GGF moet werkbaar blijven voor vrijwilligersorganisaties.

Daarom wordt gedacht aan:

- een uniform basisformat;
- een praktische invulinstructie;
- een stappenplan;
- voorbeelden van uitgewerkte rasfoto's;
- hulpmiddelen voor data-analyse;
- ondersteuning bij het interpreteren van gezondheidsgegevens.

Gabri presenteert een eerste denkrichting voor een praktische werkwijze waarbij rasverenigingen stapsgewijs werken aan:

1. Rasbeschrijving;
2. Populatie en diversiteit;
3. Gezondheid;

4. Exterieur en functioneren;
5. Prioriteiten;
6. Doelen, normering en monitoring.

De aanwezigen reageren positief op deze opzet. Jurgen benadrukt dat verenigingen vooral behoefte hebben aan een duidelijke marsroute waarmee zij systematisch door het proces kunnen worden geleid.

Ad Ordelman stelt voor om bij de verdere uitwerking van het GGF gebruik te maken van een praktijkcase of showcase. Door bij een bestaand ras terug te kijken naar een concrete gezondheidsuitdaging uit het recente verleden kan inzichtelijk worden gemaakt hoe het GGF-proces in de praktijk zou hebben gewerkt. Volgens Ad ontstaat daarmee een bruikbaar voorbeeld voor andere rasverenigingen en wordt het concept concreter en beter uitlegbaar richting Raad van Beheer, overheid en andere stakeholders.

In het verlengde hiervan wordt besproken hoe de eerste praktijkervaringen met het GGF kunnen worden opgedaan. Daarbij wordt aangegeven dat het wenselijk is om niet te werken met een fictief voorbeeldras, maar om zo snel mogelijk ervaring op te doen met één of meerdere bestaande rassen. Op die manier ontstaat direct praktijkervaring en kunnen hulpmiddelen, formats en werkwijzen worden getest in een realistische situatie.

Daarnaast wordt vanuit de aanwezigen aandacht gevraagd voor een laagdrempelig aanspreekpunt voor rasverenigingen. Wendy van Dijk geeft aan dat het belangrijk is dat verenigingen en deelnemers eenvoudig vragen kunnen stellen of opmerkingen kunnen doorgeven. Voorgesteld wordt om hiervoor een centraal contactpunt of e-mailadres in te richten. Arlinde Sep ondersteunt dit voorstel en geeft aan dat een herkenbaar aanspreekpunt kan bijdragen aan betrokkenheid en vertrouwen tijdens de implementatiefase. Deze suggestie wordt meegenomen in de verdere uitwerking.

Ook wordt uitgebreid gesproken over data. Verschillende deelnemers wijzen erop dat gezondheid, diversiteit en monitoring alleen mogelijk zijn wanneer data structureel beschikbaar komt.

Nathalie noemt als voorbeeld de DNA-overzichten die de Labradorvereniging inmiddels heeft verkregen via VHL. Rachel wijst op aanvullende databronnen zoals Embark en buitenlandse gezondheidsdatabases.

Er wordt benadrukt dat rasverenigingen niet alles vanaf nul hoeven op te bouwen. Veel informatie is al beschikbaar, maar vaak versnipperd.

Daarnaast ontstaat een discussie over governance en besluitvorming. Verschillende deelnemers geven aan dat zij moeite ervaren wanneer foktechnische beslissingen afhankelijk zijn van algemene ledenvergaderingen waarin veel niet-fokkers stemmen. Voorbeelden worden genoemd van verenigingen die werken met een aparte fokkersraad of vergelijkbare structuur. De aanwezigen zien hierin een interessant model om fokkerij-inhoudelijke besluitvorming dichterbij de inhoudelijke deskundigheid te organiseren.

Verder wordt aandacht gevraagd voor:

- continuïteit van monitoring;
- borging van kennis;
- samenwerking tussen rasverenigingen;
- internationale samenwerking;
- toekomstige lobby richting politiek en overheid.

Tijdens de bespreking brengt Evelien van Doorn de relatie tussen de nieuwe Foknormen 2.0 en de bestaande Verenigingsfokreglementen (VFR's) onder de aandacht. Als voorbeeld wordt de geldigheidsduur van ECVO-oogonderzoeken genoemd. In sommige VFR's zijn nog bepalingen opgenomen die afwijken van de per 1 juli 2026 geldende foknormen. Nelleke Nijkamp onderstreept dit punt en vraagt of hierover duidelijke communicatie vanuit de Raad van Beheer kan worden verzorgd.

De aanwezigen onderschrijven dat hierover duidelijkheid moet worden gegeven om verwarring bij fokkers en verenigingen te voorkomen. Vastgesteld wordt dat de Foknormen 2.0 vanaf 1 juli 2026 het landelijke kader vormen en dat VFR's hiermee in overeenstemming moeten zijn. Rasverenigingen zullen hun reglementen waar nodig moeten actualiseren.

De kopgroep acht het wenselijk dat de Raad van Beheer hierover actief communiceert richting alle rasverenigingen, zodat duidelijk is welke normen vanaf 1 juli gelden en hoe omgegaan moet worden met eventuele afwijkingen in bestaande VFR's.

Besluiten / acties

- Input uit de kopgroep meenemen naar het overleg met Raad van Beheer, directie en bureau.
- Prioriteit geven aan ontwikkeling van een praktisch format voor GGF.
- Werken aan hulpmiddelen voor rasfoto, nulmeting en monitoring.
- Extra aandacht vragen voor databeschikbaarheid en data-analyse.
- Mogelijkheden onderzoeken voor kennisdeling tussen rasverenigingen.
- Verkennen of een praktijkcase kan worden uitgewerkt als voorbeeld voor de implementatie van het GGF.
- Onderzoeken of de eerste toepassing van het GGF direct kan plaatsvinden binnen één of meerdere bestaande rassen.
- Verkennen van een centraal aanspreekpunt voor vragen over gezondheidsenquête, rasfoto en GGF.
- Raad van Beheer verzoeken een communicatiebericht naar alle rasverenigingen te sturen over de samenhang tussen Foknormen 2.0 en de VFR's. Daarbij expliciet aangeven dat VFR-bepalingen in overeenstemming dienen te zijn met de per 1 juli 2026 geldende foknormen.

5. Update vanuit de werkgroepen

Werkgroep Data & Rasfoto

De werkgroep meldt dat de gezondheidsenquête inhoudelijk gereed is.

De enquête is de afgelopen periode uitgebreid beoordeeld vanuit verschillende invalshoeken en wordt gezien als een belangrijke eerste stap binnen de verdere ontwikkeling van het GGF.

De pilot zal naar verwachting begin juli starten bij de Nederlandse Teckelclub. Vervolgens wordt de enquête beschikbaar gesteld voor andere rassen binnen de kopgroep.

De werkgroep benadrukt dat de respons bepalend zal zijn voor het succes van het project. Daarom wordt een actieve rol verwacht van rasverenigingen bij communicatie, promotie, uitleg aan leden en het stimuleren van deelname.

Daarnaast wordt gesproken over de noodzaak van een centraal aanspreekpunt voor vragen over de enquête.

De kopgroep constateert dat de gezondheidsenquête één van de eerste concrete instrumenten is waarmee uitvoering wordt gegeven aan het Gezondheidsgericht Fokbeleid. De pilot wordt daarom niet alleen gezien als een enquêteproject, maar als een belangrijke eerste stap in de opbouw van rasgerichte gezondheidsdata en toekomstige rasfoto's.

Werkgroep GGF

Voor de werkgroep GGF wordt vastgesteld dat nu versnelling nodig is.

Rachel geeft aan dat zij zelf de trekkersrol binnen de werkgroep niet kan vervullen en dat er behoefte is aan actieve coördinatie om daadwerkelijk van start te kunnen gaan. Gabri geeft aan deze rol voorlopig op zich te nemen en op korte termijn een vervolgoverleg te organiseren.

Besluiten / acties

- Pilot gezondheidsenquête starten bij de Nederlandse Teckelclub.
- Centrale ondersteuning organiseren voor vragen over de enquête.
- Werkgroep GGF op korte termijn bijeenroepen.

6. Ontwikkeling en uitbreiding kopgroep

De kopgroep bespreekt haar toekomstige rol en de wens van rasverenigingen om zich aan te sluiten. Zo zal er binnenkort een gesprek plaatsvinden met de Stichting Welzijn voor de Hond over de gemeenschappelijke belangen.

Nathalie

Vervolgens ontstaat een bredere discussie over de toekomst van de kopgroep, de rasverenigingen en de kynologie als geheel.

Mark deelt een toekomstverkenning die hij heeft laten uitvoeren met behulp van vier verschillende AI-platforms. Daarbij is de vraag gesteld hoe de kynologie zich richting 2040 zou kunnen ontwikkelen. Opvallend was dat alle vier de systemen voorspelden dat de traditionele rol van rasverenigingen sterk zou afnemen of zelfs geheel zou verdwijnen. In deze toekomstbeelden verschuift de nadruk naar digitale platforms, centrale databanken, directe informatievoorziening aan fokkers en eigenaren en een grotere rol voor data-gedreven besluitvorming.

Mark gebruikt deze uitkomsten als aanleiding om na te denken over de vraag hoe rasverenigingen ook in de toekomst relevant kunnen blijven en welke toegevoegde waarde zij moeten blijven bieden aan fokkers en eigenaren.

Nelleke plaatst hierbij nadrukkelijk kanttekeningen. Zij geeft aan juist veel waarde te zien in de rol van rasverenigingen als dragers van ras-specifieke kennis, ervaring, begeleiding van fokkers en het organiseren van betrokkenheid binnen een ras. Volgens haar laten dergelijke toekomstverkenningen onvoldoende zien welke waarde vrijwilligers, rasdeskundigheid en onderlinge netwerken in de praktijk hebben.

Nathalie plaatst de discussie vervolgens in het perspectief van de rol van de kopgroep zelf. Zij geeft aan dat er binnen de kynologie al veel initiatieven bestaan en waarschuwt voor verdere versnippering. Volgens haar ligt de kracht van de kopgroep vooral in het ondersteunen van rasverenigingen bij vraagstukken rond gezondheidsbeleid, rasfoto's, data-analyse en datamanagement. Daarnaast benadrukt zij dat moet worden gewaakt voor een te sterke groei van de kopgroep. Wanneer steeds meer verenigingen aansluiten bestaat volgens haar het risico dat de kopgroep uiteindelijk gaat functioneren als een soort tweede Raad van Beheer. Zij ziet meer in een rol als kennisplatform, aanspreekpunt en ondersteuningsstructuur dan als een nieuwe bestuurlijke laag binnen de kynologie.

Gabri onderschrijft deze zorg en geeft aan dat het nadrukkelijk niet de bedoeling is dat de kopgroep of Taskforce uitgroeit tot een tweede Raad van Beheer. Volgens haar ligt de kracht juist in het verbinden van partijen, het aanjagen van ontwikkelingen en het ondersteunen van rasverenigingen. Ook wordt erkend dat een te grote omvang de slagvaardigheid van de kopgroep kan verminderen.

Mark vraagt in dat verband aandacht voor de relatie met de Raad van Beheer en stelt de vraag hoe de kopgroep ook in de toekomst ondersteunend kan blijven aan het bestuur en de verdere ontwikkeling van de kynologie.

Besluiten / acties

- Gesprek voeren met Stichting Welzijn voor de Hond.
- Verdere ontwikkeling van de kopgroep bespreken aan de hand van de ervaringen in de implementatiefase.

7. Fair2Breed

Naar aanleiding van de bijeenkomst van 4 juni wordt een terugkoppeling gegeven door Ad Ordelman en Nathalie Reerink. Het verslag van de bijeenkomst is als bijlage meegestuurd met de agenda.

Ad geeft aan positief te zijn over de richting die Fair2Breed nu kiest. Volgens hem is afstand genomen van het oorspronkelijke Fit2Breed-concept, dat voor veel rasverenigingen te omvangrijk en te kostbaar was. De huidige opzet is volgens hem compacter en praktischer. Hij noemt het zelf een soort "Fit2Breed-light". Met name het gebruik van bestaande gezondheidsgegevens en eenvoudiger voorspellende modellen ziet hij als een kansrijke ontwikkeling.

Tegelijkertijd geeft Ad aan dat voor rasverenigingen vooral duidelijk moet worden wat zij er straks concreet mee kunnen. Naast het financiële verhaal is volgens hem vooral behoefte aan praktische voorbeelden en toepassingen.

Nathalie merkt op dat het verslag van de bijeenkomst volgens haar een veel positiever beeld schetst dan de bijeenkomst zelf. Zij geeft aan dat er juist ook veel kritische geluiden te horen waren. Verschillende aanwezigen spraken forse twijfels uit over de haalbaarheid van het concept en sommigen gaven zelfs aan er weinig vertrouwen in te hebben. Volgens Nathalie zijn deze kritische reacties nauwelijks terug te lezen in het verslag.

Daarnaast plaatst Nathalie vraagtekens bij de beschikbaarheid van voldoende data om de voorgestelde modellen daadwerkelijk te laten werken. Voorspellende modellen kunnen volgens haar pas betrouwbaar worden wanneer voldoende gegevens beschikbaar zijn. Zij vraagt zich af hoe Fair2Breed op korte termijn aan die gegevens denkt te komen.

Gabri sluit zich aan bij een aantal van deze aandachtspunten. Daarbij wordt gewezen op de afhankelijkheid van data van derden, het ontbreken van eigenaarschap van de benodigde gegevens, de financiële onderbouwing van het plan en het verwachte ontwikkeltraject. Ook wordt getwijfeld of een traject dat mogelijk pas over drie tot vier jaar tot concrete resultaten leidt voldoende aansluit bij de behoefte aan praktische instrumenten op korte termijn.

In de verdere discussie wordt onderkend dat het idee achter Fair2Breed en data-gedreven ondersteuning van fokkerijkeuzes interessant is. Tegelijkertijd constateren de aanwezigen dat nog veel vragen bestaan over databeschikbaarheid, financiering, continuïteit en de concrete meerwaarde voor rasverenigingen. Ook wordt gewezen op het belang van aansluiting bij bestaande ontwikkelingen binnen rasverenigingen, de Raad van Beheer en het Gezondheidsgericht Fokbeleid, zodat dubbel werk zoveel mogelijk wordt voorkomen.

Besluiten / acties

- Ontwikkelingen rond Fair2Breed blijven volgen.
- Blijven wijzen op het belang van aansluiting bij bestaande databronnen en lopende initiatieven.

8. Planning komende periode

De komende periode staat in het teken van:

- publicatie van Foknormen 2.0 per 1 juli 2026;
- start van de pilot gezondheidsenquête;
- verdere ontwikkeling van hulpmiddelen voor rasverenigingen;
- overleg met Raad van Beheer, directie en bureau, werkgroep F&G;
- verdere uitwerking van het Gezondheidsgericht Fokbeleid.

Hoewel aanvankelijk werd voorgesteld de bijeenkomst van juli over te slaan, vinden de aanwezigen het juist belangrijk om in deze implementatiefase regelmatig contact te houden.

Besluiten / acties

- Volgende kopgroepbijeenkomst vastgesteld op maandag 20 juli 2026.
- Werkgroepen plannen tussentijds eigen overleggen om de voortgang vast te houden.

9. Rondvraag

Er worden geen aanvullende inhoudelijke onderwerpen ingebracht.

Wel wordt nogmaals benadrukt dat de komende weken cruciaal zijn voor communicatie richting rasverenigingen en fokkers.

10. Sluiting

Gabri bedankt alle aanwezigen voor hun constructieve bijdrage.

De bijeenkomst wordt afgesloten met de afspraak elkaar tussentijds te informeren over ontwikkelingen rond de implementatie van Foknormen 2.0 en het Gezondheidsgericht Fokbeleid.

Vervolgafspraken

De volgende bijeenkomst van de kopgroep wordt gepland op:

Maandag 20 juli 2026 om 20.00 uur.